

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147

Ταχ. Κωδ.: 112 51

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

ΘΕΜΑ: «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*) και Μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*) στην Ελλάδα».

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ
Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 10 και της παρ.2.α. του άρθρου 20 του ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» (Α΄60) όπως ισχύουν.
2. Τις διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 4270/2014) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εμποτείας-δημόσιο λογιστικό». (Α΄ 143)
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, όπως τέθηκε σε ισχύ με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α΄98) στη συνέχεια τροποποιήθηκε με το Κεφάλαιο Δεύτερο (παρ. Β) του ν.4320/2015 (Α΄29).
4. Τις διατάξεις του Π.Δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων... Μετονομασία... και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α΄114), όπως ισχύει.
5. Το Π.Δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (Α΄ 160).
6. Τις διατάξεις του Π.Δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄121).
7. Τη με αρ. 340/2019 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη». (Β΄3051).

8. Το Ολοκληρωμένο Έργο LIFE-IP 4 NATURA ««Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα» (LIFE16 IPE/GR/000002), που υλοποιείται με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη συγχρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου και ιδίως τα συμπεράσματα της μελέτης «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τρία πτηματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας: Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*), Μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*)» που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της δράσης Α.1 του προγράμματος LIFE-IP 4 NATURA.
9. Τη με αρ. πρ. οικ. διαβίβαση του σχεδίου της παρούσας απόφασης στην Επιτροπή Φύση 2000 και την από διατύπωση σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω σχεδίου της Επιτροπής Φύση 2000.
10. Τα σχόλια και απόψεις που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο δημόσιας διαβούλευσης, από έως τις, του σχεδίου της παρούσας απόφασης.
11. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη που εκτιμάται στις 600.000,00 ευρώ και θα καλυφθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) 2014 – 2020 και 900.000 ευρώ από το έργο LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002) που έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων με Ενάρημο Έργου 2018ΣΕ07520001.

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για τρία πτηματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας (γύπες): Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*), Μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*) σύμφωνα με τα ειδικώς καθοριζόμενα στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Σκοπός - στόχοι

1. Σκοπός του ΕΣΔ για τα τρία είδη γυπών είναι η συμβολή στην επίτευξη της αύξησης της έκτασης εξάπλωσης των ειδών αυτών σε επίπεδα προ κατάρρευσης των πληθυσμών τους δηλαδή της περιόδου 1990-2000, ενώ ως προς το πληθυσμιακό μέγεθος να προσεγγίζουν αύξηση 10-20% σύμφωνα με το σχετικό πίνακα του παραδοτέου της δράσης Α.1 του προγράμματος LIFE-IP 4 NATURA, όπως αναφέρεται στο προοίμιο της παρούσας απόφασης.
2. Στόχος του ΕΣΔ είναι η λήψη μέτρων για την επίτευξη της διατήρησης και επαύξησης του τόσο του πληθυσμιακού μεγέθους όσο και της γεωγραφικής εξάπλωσης των γυπών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

3. Οι ειδικότεροι στόχοι του ΕΣΔ είναι:

- Η διατήρηση της υπάρχουσας αναπαραγωγικής κατανομής των ειδών και η άμεση ανασχεση της περαιτέρω δραματικής μείωσης των πληθυσμών των γυπών μέσω της μείωσης της θνησιμότητας τους σε εθνικό επίπεδο και κατά προτεραιότητα σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.
- Η διατήρηση και βελτίωση των κρίσιμων ενδιαιτημάτων αναπαραγωγής και μέγιστης τροφοληψίας.
- Η ανάκαμψη του μικρού μεγέθους των αναπαραγόμενων πληθυσμών και της παραγωγικότητας τους μέσω της αύξησης της αφθονίας και διαθεσιμότητας τροφής.
- Η συλλογή πρωτογενών δεδομένων για τη βιολογία και οικολογία των γυπών στις περιοχές όπου αυτό απαιτείται με έμφαση στη χαρτογράφηση των ιστορικών και ενεργών θέσεων αναπαραγωγής (σε εθνικό επίπεδο)
- Η χωρική αποτύπωση των κρίσιμων ενδιαιτημάτων διασποράς και τροφοληψίας.
- Η επανεπιείκηση τμημάτων των ιστορικών περιοχών εξάπλωσης των τριών ειδών μέσω της ενδυνάμωσης και του εμπλουτισμού τοπικών πληθυσμών, της δημιουργίας αναπαραγωγικών πυρήνων και αύξησης της συνδεσιμότητας μεταξύ τους.
- Η συνεργασία και ενεργή συμμετοχή αρμόδιων φορέων και χρηστών γης για τη μείωση των απειλών των γυπών και των ενδιαιτημάτων τους.
- Η θεσμική ενσωμάτωση της διατήρησης των γυπών σε εθνικές και περιφερειακές πολιτικές κατά προτεραιότητα σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και η βελτίωση της νομοθεσίας σχετικά με παράνομες δραστηριότητες όπως η τοποθέτηση δηλητηριασμένων δολωμάτων.

4. Η στρατηγική για την επίτευξη των παραπάνω ειδικότερων στόχων περιλαμβάνει μια σειρά από προτεινόμενες δράσεις, οι οποίες εντάσσονται στις παρακάτω δέσμες μέτρων:

1. Διατήρηση και διαχείριση πληθυσμών
2. Προστασία και διαχείριση ενδιαιτήματος
3. Έρευνα και Παρακολούθηση
4. Νομοθεσία και Πολιτική
5. Επικοινωνία και Εκπαίδευση

Άρθρο 3

Πεδίο Εφαρμογής– εμπλεκόμενοι φορείς

Περιοχές εφαρμογής αποτελούν οι περιοχές της ζώνης εξάπλωσης των τριών ειδών Γυπών, όπως αναφέρονται ανά δράση, στον πίνακα του Παραρτήματος II και εξειδικεύονται στους αντίστοιχους πίνακες και χάρτες του παραδοτέου της δράσης A.1 του προγράμματος LIFE-IP 4 NATURA, όπως αναφέρεται στο προοίμιο της παρούσας απόφασης. **Εμπλεκόμενες Υπηρεσίες και Φορείς** είναι οι Δημόσιες Αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, οι Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) και ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) στις περιοχές εφαρμογής, καθώς και λοιποί ιδιωτικοί φορείς που συνδέονται με τις δέσμες μέτρων και παρουσιάζονται αναλυτικά στο παραδοτέο της δράσης A.1 του προγράμματος LIFE-IP 4 NATURA, όπως αναφέρεται στο προοίμιο της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

Υλοποίηση - Παρακολούθηση - Εποπτεία του ΕΣΔ

Το ΕΣΔ υλοποιείται και παρακολουθείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας (ΔΔΦΠΒ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή/και από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες υπηρεσίες και εμπλεκόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

Άρθρο 5

Αξιολόγηση και αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης

1. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης του παρόντος ΕΣΔ είναι έξι (6) έτη.
2. Κατά τη διάρκεια υλοποίησής του θα γίνεται παρακολούθηση της προόδου και της αποτελεσματικότητας (αξιολόγηση) των επιμέρους μέτρων / δράσεων με τη χρήση των δεικτών, τη συχνότητα και τη μεθοδολογία που αναφέρονται αναλυτικά στη μελέτη «Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τρία πτωματοφάγα είδη ορνιθοπανίδας: Γυπαετό (*Gypaetus barbatus*), Όρνιο (*Gyps fulvus*), Μαυρόγυπα (*Aegypius monachus*)» που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της δράσης Α.1 του προγράμματος LIFE-IP 4 NATURA και αναφέρεται στο προοίμιο της παρούσας απόφασης. Οι αναφορές του προγράμματος παρακολούθησης θα διαβιβάζονται στη ΔΔΦΠΒ και στον ΟΦΥΠΕΚΑ.
3. Η αναθεώρηση του ΕΣΔ είναι εφικτή μέσα στην περίοδο εφαρμογής του και συγκεκριμένα κατά την μεσοπρόθεσμη αξιολόγηση του, σε περίπτωση αλλαγών στα δεδομένα.
4. Η τελική αξιολόγηση του ΕΣΔ θα είναι εκτενής και θα συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μέτρων που εφαρμόστηκαν με τους στόχους που έχουν τεθεί προκειμένου να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα του παρόντος Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Η τελική αξιολόγηση θα διαβιβάζεται στην ΔΔΦΠΒ και στον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Άρθρο 6

Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ που ακολουθούν.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2020

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΣΤΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Μέτρα για την επίτευξη των στόχων

1. Διατήρηση και διαχείριση πληθυσμών

- 1.1. Πρόνοια για όρο σε ΑΕΠΟ για εφαρμογή συστήματος άμεσης διακοπής λειτουργίας (σύμφωνα με τις αποτελεσματικότερες διεθνείς πρακτικές - με απασχόληση ορνιθολόγων πεδίου σε μόνιμη βάση, που θα ειδοποιούν σε περίπτωση προσέγγισης Γυπών - Μεγάλων Αρπακτικών βάσει συγκεκριμένου πρωτόκολλου) σε αποδεδειγμένα επικίνδυνους ΑΣΠΗΕ που έχουν καταγραφεί περιστατικά πρόσκρουσης ή με αναμενόμενη υψηλή επικινδυνότητα πρόσκρουσης - /Οριστική διακοπή λειτουργίας Α/Γ-ΑΣΠΗΕ σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων περιστατικών πρόσκρουσης
- 1.2. Δημιουργία και λειτουργία από τις Δασικές Υπηρεσίες (ή άλλες σχετικές υπηρεσίες) επτά περιφερειακών ομάδων ειδικά εκπαιδευμένων σκύλων στην ανεύρεση δηλητηριασμένων δολωμάτων/ Συστηματική διενέργεια περιπολιών-ελέγχων σε κρίσιμες περιοχές υψηλού κινδύνου
- 1.3. Εφαρμογή τεχνικών μετριασμού της θνησιμότητας λόγω ηλεκτροπληξίας ή πρόσκρουσης σε Α/Γ ή καλώδια μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος (μόνωση πυλώνων, υπογειοποίηση καλωδίων ή/και χρήση συνεστραμμένου μονωμένου σύρματος, σήμανση καλωδίων, επιλεκτική παύση Α/Γ)
- 1.4. Καταγραφή των περιστατικών παράνομης διακίνησης και διερεύνηση του ηλεκτρονικού εμπορίου (ταριχευμένων γυπών, ζωντανών δειγμάτων, αυγών) και αποτίμηση του προβλήματος / Συνεργασία με Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος για άσκηση ποινικών διώξεων
- 1.5. Εκπόνηση τεχνικών και υγειονομικών προδιαγραφών για την δημιουργία χώρων τροφοδοσίας αρπακτικών πτηνών (ΧΤΑΠ) και λειτουργία ΧΤΑΠ σε εθνικό επίπεδο / Πρόταση χωροθέτησης με εκτίμηση της υπάρχουσας αφθονίας και διαθεσιμότητας τροφής στις ζώνες εξάπλωσης των γυπών και εκτίμηση της εν δυνάμει τροφοδοσίας περιφερειακών ΧΤΑΠ σε κρίσιμες για τη διατήρηση των γυπών περιοχές
- 1.6. Δημιουργία και λειτουργία δικτύου χώρων τροφοδοσίας αρπακτικών πτηνών (ΧΤΑΠ) σε περιφερειακό επίπεδο, με ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ δημοσίων υπηρεσιών, ΜΚΟ και κοινωνικών εταίρων (π.χ. παραγωγών) στη βελτιστοποίηση της διάθεσης σε ΧΤΑΠ της παραγόμενης νεκρής βιομάζας / Προώθηση της διασυννοριακής συνεργασίας σε παραμεθόριες περιοχές και παράλληλη παρακολούθηση τους με ταυτόχρονες καταμετρήσεις
- 1.7. Δημιουργία γενετικού αποθέματος/ δεξαμενής γεννητόρων και εκπόνηση σχεδίου αναπαραγωγής τους σε αιχμαλωσία από τα συνεργαζόμενα Κέντρα Περίθαλψης/ Ζωολογικούς Κήπους της ΕΑΖΑ (Προτεραιότητα πυρήνων αναπαραγόμενων απόμων σε αιχμαλωσία από τους υφιστάμενους πληθυσμούς Γυπών στην Ελλάδα)
- 1.8. Υποστήριξη και συμμετοχή/ συνεργασία με υπάρχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα αναπαραγωγής σε αιχμαλωσία (ΕΑΖΑ, LIFE, κέντρα αναπαραγωγής, κλπ)
- 1.9. Δημιουργία/ υποστήριξη κατάλληλων υποδομών ανά περιφέρεια για προγράμματα

επανεξέτασης και ενδυνάμωσης των γυπών με κρατική επίβλεψη (π.χ. κλωβών εγκλιματισμού, συντήρηση γυπών) / Απελευθέρωση ατόμων προερχόμενα από Κέντρα Περίθαλψης της Ελλάδας

- 1.10. Κατασκευή ασφαλών υδατοδεξαμενών (μεταξύ των άλλων και τοποθέτηση μεταλλικών κατασκευών σε περίπτωση που δεν υπάρχει άλλη δυνατότητα) για τους γύπες σε κρίσιμες νησιωτικές περιοχές για χρήση από τους γύπες τις περιόδους μέγιστης ανεπάρκειας

2. Προστασία και διαχείριση ενδιαιτήματος

- 2.1 Οριοθέτηση ζωνών ευαισθησίας κοντά σε αποικίες και επικράτειες φωλιάσματος/ Προτάσεις έκδοσης ΔΑΔ ρύθμισης και περιορισμών (χωρικά και χρονικά) σε ανθρώπινες δραστηριότητες (αναρρίχηση, αεροπτερισμός, θήρα, υλοτομίες, φωτισμός βράχων κ.α.) σε γειτνίαση με κρίσιμες περιοχές γυπών
- 2.2 Δημιουργία "διαδρόμων συνδεσιμότητας" μεταξύ μεταπληθυσμών με διαχείριση του ενδιαιτήματος τροφοληψίας και χωροθέτηση/ λειτουργία ΧΤΑΠ

3. Έρευνα και Παρακολούθηση

- 3.1 Εφαρμογή ενιαίου συστήματος συλλογής πληροφοριών με συγκεκριμένα πρωτόκολλα ενεργειών καταγραφής περιστατικών δηλητηριάσεων και συλλογής των νεκρών ζώων από τις δημόσιες υπηρεσίες (Δ/ση κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ/ ΥΠΕΝ). Έκδοση σχετικής εγκυκλίου
- 3.2 Ανάπτυξη εύχρηστου, τυποποιημένου και αδιάβλητου συστήματος αποθήκευσης και μεταφοράς δειγμάτων ιστών/ οργάνων νεκρών γυπών μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών και πιστοποιημένων διαδικασιών για τοξικολογικές αναλύσεις
- 3.3 Τροποποίηση και εφαρμογή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων» (ΦΕΚ 3793/Β/3-9-2018) και σύνταξη νέας σχετικής ΚΥΑ σε συνεργασία με το ΥΠΠΑΤ για την κάλυψη σφαλμάτων και νομοθετικών κενών που έχουν ήδη εντοπισθεί στην εφαρμογή της/ Υιοθέτηση Στρατηγικής/Οδικού χάρτη και θεσμοθέτηση ομάδας εργασίας για την οριζόντια εφαρμογή μέτρων στα τοπικά σχέδια δράσης
- 3.4 Θεσμοθέτηση προγραμμάτων υποχρεωτικής μετακατασκευαστικής παρακολούθησης και αποτίμηση της θνησιμότητας και του εκτοπισμού των γυπών από υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την εφαρμογή συγκεκριμένης μεθοδολογίας/ Θέσπιση ως Περιβαλλοντικού Όρου (σε ΑΕΠΟ έργων παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, π.χ. ΑΣΠΗΕ) η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφορία και εφαρμογή ενιαίου συστήματος συλλογής πληροφοριών με συγκεκριμένα πρωτόκολλα ενεργειών καταγραφής περιστατικών προσκρούσεων και συλλογής των νεκρών ζώων από τις δασικές υπηρεσίες.
- 3.5 Ενσωμάτωση χαρτών ευαισθησίας στο νέο χωροταξικό ΑΠΕ για την ορθή χωροθέτηση υποδομών παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας
- 3.6 Εναρμόνιση με Ενωσιακή νομοθεσία και εκπόνηση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή των κανονισμών της ΕΕ για την ελεύθερη απόθεση των νεκρών ζώων εντός των ΖΕΠ.

- 3.7 Δημιουργία και θεσμοθέτηση εποπτεύουσας αρχής στο ΥΠΕΝ/ΥΠΑΑΤ (στα πρότυπα της επιτροπής CITES) με συγκεκριμένες αρμοδιότητες στα προγράμματα εμπλουτισμού με το συντονισμό του ΥΠΕΝ και τη συνεργασία δημόσιων φορέων και ΜΚΟ/ Ανάπτυξη μνημονίων συνεργασίας μεταξύ Εποπτεύουσας Αρχής, Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και Κέντρων Περιθάλψης
- 3.8 Εξορθολογισμός του ποινικού πλαισίου αντιμετώπισης της παράνομης δηλητηρίασης της άγριας ζωής, με αναθεώρηση των ποινών και των διοικητικών προστίμων προς τα άνω (μετατροπή τουλάχιστον σε σοβαρό πλημμέλημα αρμοδιότητας τριμελούς πλημμελειοδικείου, κατά παραλληλισμό των διατάξεων του νόμου για τα ζώα συντροφιάς).
- 3.9 Θεσμοθέτηση και νομική κατοχύρωση της λειτουργίας ΧΤΑΠ για τα πτωματοφάγα είδη σε εθνικό επίπεδο/Αναγκαιότητα θεσμικής κατοχύρωσης μελέτης προδιαγραφών ΧΤΑΠ
- 3.10 Ενίσχυση και λειτουργία Κτηνιατρικού Κέντρου (ΚΚΙ) Αθήνας/ Διενέργεια νεκροψιών, ιστοπαθολογικών εξετάσεων και τοξικολογικών αναλύσεων σε δηλητηριασμένους/ νεκρούς γύπες
- 3.11 Πιλοτικός σχεδιασμός και λειτουργία μικρών, διάσπαρτων θέσεων απόθεσης τροφής, συνεργασία με κτηνοτροφικές μονάδες, μεταφορά νεκρών ζώων, ενημέρωση
- 3.12 Ανανέωση και επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την αδειοδότηση και λειτουργία των Κέντρων Περιθάλψης και θεσμοθέτηση από ΥΠΕΝ/ΥΠΑΑΤ προγραμμάτων αναπαραγωγής σε αιχμαλωσία στις εγκαταστάσεις τους
- 3.13 Προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την απαγόρευση της χρήσης του μόλυβδου και της μείωσης των κινδύνων έκθεσης στο μόλυβδο της άγριας ζωής και της δημόσιας υγείας /Επέκταση της εφαρμογής της ΚΥΑ απαγόρευσης μολύβδινων σκαγιών στους υγροτόπους σε όλη την επικράτεια
- 3.14 Προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την μείωση χρήσης επικίνδυνων NSAIDs για την άγρια ζωή από την αγορά κτηνιατρικών σκευασμάτων
- 3.15 Ενσωμάτωση προβλέψεων του ΣΔ διατήρησης των γυπών στα σχέδια διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και παρακολούθηση της

4. Νομοθεσία και Πολιτική

- 4.1 Τεκμηρίωση των επιπτώσεων στην άγρια ζωή και το ζωικό κεφάλαιο των αδέσποτων και ημιάγριων canidae και εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών για τον έλεγχο των πληθυσμών τους και τον περιορισμό των αιτιών αύξησης του αριθμού τους/ Υλοποίηση σε επιλεγμένες περιοχές
- 4.2 Δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας για περιοχές με υψηλή σύγκρουση γεωργικής/ κτηνοτροφικής παραγωγής και κυνηγετικής δραστηριότητας (θήρευσης λαγωνικών) με σαρκοφάγα θηλαστικά για εντοπισμό περιοχών προτεραιότητας εφαρμογής μέτρων. Διαδικασίες αξιολόγησης της σύγκρουσης κτηνοτροφίας/ θήρας-λύκου, ανάλυση επικινδυνότητας, εξειδικευμένα διαχειριστικά σχέδια
- 4.3 Μελέτη και παρακολούθηση χρήσης/αδειοδότησης μη-στεροειδών αντιφλεγμονώδων (NSAIDS) κτηνιατρικών σκευασμάτων επικίνδυνων για τους γύπες στις κρίσιμες περιοχές τους / Ενημέρωση χρηστών για τις βλαπτικές τους επιπτώσεις μέσα από τα σεμινάρια

σχετικά με τη διαχείριση πληθυσμών Γυπών

- 4.4 Δημιουργία πρωτοκόλλων και σύνταξη οδηγιών σχετικά με τη συστηματική παρακολούθηση (καταγραφή νεκρών πτηνών) σε υφιστάμενα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος πλησίον θέσεων αναπαραγωγής και κούρνιας Γυπών
- 4.5 Χαρτογράφηση και αποτίμηση των επιπτώσεων της ηλεκτροπληξίας και της πρόσκρουσης (και των σωρευτικών τους επιπτώσεων) σε υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με την πτητική συμπεριφορά και τη βιολογία των γυπών
- 4.6 Σύνταξη (και επικαιροποίηση υπαρχόντων) χαρτών ευαισθησίας για περιοχές υψηλής προτεραιότητας (αποικίες, επικράτειες αναπαραγωγής, σημαντικές θέσεις κουρνιάσματος και τροφοληψίας, σημαντικών διαδρομών επικοινωνίας)/ οριοθέτηση ζωνών επικινδυνότητας αναφορικά με υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας/ Μελέτη εκτίμησης κινδύνου (risk assessment)/ Πρόταση θέσπισης ζωνών αποκλεισμού, σύμφωνα με την κοινή διεθνή πρακτική
- 4.7 Ανάπτυξη προγραμμάτων τηλεμετρίας και δακτυλίωσης ατόμων για τον εντοπισμό των πεδίων διατροφής και διασποράς των νεαρών ατόμων και συνδυασμός των δεδομένων με την χαρτογράφηση των κρίσιμων περιοχών προτεραιότητας διατήρησης γυπών
- 4.8 Δημιουργία και ενημέρωση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων για τους Γύπες (ΕΒΔΓ) αναφορικά με την κατανομή και την πληθυσμιακή τους κατάσταση/ Παράλληλη καταχώρηση όλων των περιστατικών θνησιμότητας
- 4.9 Εκπόνηση τυποποιημένου πρωτόκολλου εργασίας πεδίου για την παρακολούθηση των πληθυσμών των γυπών
- 4.10 Υλοποίηση προγράμματος εθνικής απογραφής Γυπών (3 φορές στην δετία, για την εκτίμηση της πληθυσμιακής τάσης) - Χαρτογράφηση όλων των ενεργών και ιστορικών αποικιών/Ετήσια Εργασία πεδίου σε επιλεγμένες αποικίες/ επικράτειες και εκτίμηση της αναπαραγωγικής επιτυχίας των γυπών
- 4.11 Μελέτη αποτίμησης των σωρευτικών επιπτώσεων των εν λειτουργία και σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ (υποβάθμισης ενδιαιτήματος/ εκτόπισης/ πρόσκρουσης σε Α/Γ) στους πληθυσμούς των γυπών
- 4.12 Μελέτη σκοπιμότητας (feasibility study) για ενίσχυση των φυσικών πληθυσμών των γυπών στην Ελλάδα/ Εκπόνηση σχεδίου απελευθέρωσης (release strategy) σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα
- 4.13 Ανάπτυξη μοντέλων καταλληλότητας ενδιαιτήματος και της δυνητικής εξάπλωσης των γυπών (habitat suitability)
- 4.14 Ανάπτυξη μοντέλων Ανάλυσης Βιωσιμότητας Πληθυσμών (PVA) και εκπόνηση σχεδίων εμπλουτισμού των περιφερειακών μεταπληθυσμών των γυπών
- 4.15 Χαρτογράφηση επικίνδυνων υδατοδεξαμενών σε νησιωτικές και ηπειρωτικές περιοχές/Εκπόνηση οδηγιών για ασφαλείς κατασκευές για την άγρια ζωή σε τεχνητές υδατοσυλλογές
- 4.16 Παρακολούθηση της χρήσης των ΧΤΑΠ και μελέτη της συμπεριφοράς των πτωματοφάγων ειδών για ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις από την λειτουργία τους (π.χ. διαειδικός ανταγωνισμός, χαμηλή διασπορά νεαρών κλπ) και των αλληλεπιδράσεων

μεταξύ πληθυσμών κατοικίδιων ζώων (σκύλων) και των γυπών και του κινδύνου μετάδοσης ανθρωπο-ζωονόσων μέσω της λειτουργίας των ΧΤΑΠ

- 4.17 Εφαρμογή άμεσων και αξιόπιστων τεχνικών ανίχνευσης της μολυβδίασης σε εργαστηριακές αναλύσεις (σε πιστοποιημένα δημόσια εργαστήρια)/ Δειγματοληπτικές εξετάσεις μόλυβδου σε πτωματοφάγα αρπακτικά σε κέντρα περίθαλψης/ Ποσοτικοποίηση της επίπτωσης της μολυβδίασης στους πληθυσμούς των γυπών μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων
- 4.18 Έρευνα για θνησιμότητα από λοιμώδη νοσήματα/Δημιουργία και εφαρμογή βιοϊατρικού πρωτοκόλλου συλλογής και διατήρησης νεκρών πτωματοφάγων αρπακτικών
- 4.19 Προώθηση (ενημερωτική εκστρατεία, θέσπιση κινήτρων όπως η εξαίρεση πληρωμής τέλους αποκομιδής νεκρών ζώων για υποχρεωτική καύση) όλων των παραδοσιακών πρακτικών απόθεσης νεκρών ζώων ευνοϊκών για τους γύπες και θεσμοθέτηση τους εντός ΖΕΠ σε τοπικό επίπεδο

5. Επικοινωνία και Εκπαίδευση

- 5.1 Διεξαγωγή τουλάχιστον 4 τοπικών σεμιναρίων για τους υπαλλήλους των δασικών και κτηνιατρικών Υπηρεσιών, των τομέων περιβάλλοντος των περιφερειών, τους φύλακες θήρας των κυνηγετικών οργανώσεων και τους επόπτες των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (ΦΔΠΠ) αναφορικά με θέματα διαχείρισης πληθυσμών Γυπών (μέθοδοι παρακολούθησης πληθυσμών, εργαλεία διαχείρισης, οικοσυστημικές υπηρεσίες γυπών, παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων, διοικητικά θέματα ως προς την εφαρμογή των τεχνικών μετριασμού των επιπτώσεων των υποδομών ενέργειας στους πληθυσμούς των γυπών)
- 5.2 Δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σχετικά με την οικολογική και πολιτισμική αξία των γυπών και τις απειλές για τους πληθυσμούς τους
- 5.3 Ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση χρηστών γης και κοινωνικών εταίρων (κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι, κυνηγοί, επιχειρηματίες τουρισμού κ.α.) και ευρύτερου κοινού σε κρίσιμες περιοχές για τους γύπες σχετικά με ζητήματα διαχείρισης των πληθυσμών τους (οικοσυστημικές υπηρεσίες Γυπών, επιπτώσεις της χρήσης των δηλητηριασμένων δολωμάτων, εναλλακτικές μέθοδοι μετριασμού και ελέγχου των ζημιών στο κτηνοτροφικό κεφάλαιο από σαρκοφάγα θηλαστικά κ.α.)/Παροχή πληροφοριακού υλικού για την διατήρηση και την οικολογική αξία των γυπών
- 5.4 Ειδική θεματολογία για την οικολογική αξία και την ανάγκη διατήρησης των γυπών στα Κέντρα Ενημέρωσης των Φορέων Διαχείρισης (Προστατευόμενων Περιοχών όπου απαντώνται είδη γυπών).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΟΥ ΕΣΔ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΙΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ	ΔΡΑΣΗ	Συσχέτιση με απειλές / πιέσεις	Περιοχές Εφαρμογής
Διατήρηση και διαχείριση πληθυσμών	Πρόνοια για όρο σε ΑΕΠΟ για εφαρμογή συστήματος άμεσης διακοπής λειτουργίας σε αποδεδειγμένα επικίνδυνους ΑΣΠΗΕ και οριστική διακοπή λειτουργίας Α/Γ-ΑΣΠΗΕ σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων περιστατικών πρόσκρουσης	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Κρήτη, όπου αλλού κριθεί απαραίτητο
	Δημιουργία και λειτουργία από τις Δασικές Υπηρεσίες επτά περιφερειακών ομάδων ειδικά εκπαιδευμένων σκύλων στην ανεύρεση δηλητηριασμένων δολωμάτων. Συστηματική διενέργεια περιπολιών-ελέγχων σε κρίσιμες περιοχές υψηλού κινδύνου	Παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη
	Εφαρμογή τεχνικών μετριασμού της θνησιμότητας λόγω ηλεκτροπληξίας ή πρόσκρουσης σε Α/Γ ή καλώδια μεταφορά ηλεκτρικού ρεύματος (μόνωση πυλώνων, υπογειοποίηση καλωδίων ή/και χρήση συνεστραμμένου μονωμένου σύρματος, σήμανση καλωδίων, επιλεκτική παύση Α/Γ)	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Κρήτη
	Καταγραφή των περιστατικών παράνομης διακίνησης και διερεύνηση του ηλεκτρονικού εμπορίου (ταριχευμένων γυπών, ζωντανών δειγμάτων, αυγών) και αποτίμηση του προβλήματος. Συνεργασία με Δίωξη Ηλεκτρονικού Εγκλήματος για άσκηση ποινικών διώξεων	Εμπόριο και ταρίχευση	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Εκπόνηση προδιαγραφών για τη δημιουργία και λειτουργία ΧΤΑΠ σε εθνικό επίπεδο / Πρόταση χωροθέτησης με εκτίμηση της υπάρχουσας αφθονίας και διαθεσιμότητας τροφής στις ζώνες εξάπλωσης των γυπών και εκτίμηση της εν δυνάμει τροφοδοσίας περιφερειακών ΧΤΑΠ σε κρίσιμες περιοχές των γυπών	Ανεπάρκεια τροφής	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Δημιουργία και λειτουργία δικτύου ΧΤΑΠ σε περιφερειακό επίπεδο. Προώθηση της διασυννοριακής συνεργασίας σε παραμεθόριες περιοχές και παράλληλη παρακολούθησή τους με ταυτόχρονες καταμετρήσεις		
	Δημιουργία γενετικού αποθέματος και εκπόνηση σχεδίου αναπαραγωγής τους σε αιχμαλωσία από τα συνεργαζόμενα Κέντρα Περιθαλψής/ Ζωολογικούς Κήπους της ΕΑΖΑ.	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Όλη η επικράτεια της χώρας

	Υποστήριξη και συνεργασία με υπάρχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα αναπαραγωγής σε αιχμαλωσία (EAZA, LIFE, κέντρα αναπαραγωγής, κλπ)	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Δημιουργία κατάλληλων υποδομών ανά περιφέρεια για προγράμματα επανένταξης και ενδυνάμωσης των γυπών με κρατική επίβλεψη / Απελευθέρωση ατόμων προερχόμενα από Κέντρα Περιθάλψης της Ελλάδας	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Ήπειρος, Θεσσαλία, Κρήτη
	Κατασκευή ασφαλών υδατοδεξαμενών για τους γύπες σε κρίσιμες νησιωτικές περιοχές για χρήση τις περιόδους μέγιστης ανεπάρκειας	Υποβάθμιση ενδιαιτήματος τροφοληψίας	Νότιο Αιγαίο, Κρήτη, όπου αλλού κριθεί απαραίτητο
Προστασία και διαχείριση ενδιαιτήματος	Οριοθέτηση ζωνών ευαισθησίας κοντά σε αποικίες και επικράτειες φωλιάσματος. Προτάσεις έκδοσης ΔΑΔ ρύθμισης και περιορισμών (χωρικά και χρονικά) σε ανθρώπινες δραστηριότητες, σε γεινίαση με κρίσιμες περιοχές γυπών	Όχληση στις θέσεις αναπαραγωγής	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Δημιουργία "διαδρόμων συνδεσιμότητας" μεταξύ μεταπληθυσμών με διαχείριση του ενδιαιτήματος τροφοληψίας και χωροθέτηση/ λειτουργία ΧΤΑΠ	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Μακεδονία, άλλες περιοχές που θα προκύψουν από τηλεμετρία
Νομοθεσία και Πολιτική	Εφαρμογή ενιαίου συστήματος συλλογής πληροφοριών για περιστατικά δηλητηριάσεων και συλλογής των νεκρών ζώων από τις δημόσιες υπηρεσίες. Έκδοση σχετικής εγκυκλίου	Παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Ανάπτυξη συστήματος αποθήκευσης και μεταφοράς δειγμάτων ιστών/ οργάνων νεκρών γυπών μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών και πιστοποιημένων διαδικασιών για τοξικολογικές αναλύσεις		
	Τροποποίηση και εφαρμογή της ΚΥΑ «Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων» (ΦΕΚ 3793/Β/3-9-2018) και σύνταξη νέας σχετικής ΚΥΑ για την κάλυψη σφαλμάτων και νομοθετικών κενών στην εφαρμογή	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Κρήτη
	Θεσμοθέτηση προγραμμάτων υποχρεωτικής μετα-κατασκευαστικής παρακολούθησης των γυπών από υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας / Θέσπιση της ελεύθερης πρόσβασης στην πληροφορία και εφαρμογής ενιαίου συστήματος συλλογής πληροφοριών. ως περιβαλλοντικού όρου (σε ΑΕΠΟ)		

Ενσωμάτωση χαρτών ευαισθησίας στο νέο χωροταξικό ΑΠΕ για την ορθή χωροθέτηση υποδομών παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Όλη η επικράτεια της χώρας
Εναρμόνιση με Ενωσιακή νομοθεσία και εκπόνηση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή των κανονισμών της ΕΕ για την ελεύθερη απόθεση των νεκρών ζώων εντός των ΖΕΠ.	Ανεπάρκεια τροφής	Όλη η επικράτεια της χώρας
Δημιουργία και θεσμοθέτηση εποπτεύουσας αρχής στο ΥΠΕΝ/ΥΠΑΑΤ με αρμοδιότητες στα προγράμματα εμπλουτισμού / Ανάπτυξη μνημονίων συνεργασίας μεταξύ Εποπτεύουσας Αρχής, Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και Κέντρων Περίθαλψης	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Όλη η επικράτεια της χώρας
Αναθεώρηση των ποινών και προστίμων για την παράνομη δηλητηρίαση της άγριας ζωής.	Θνησιμότητα λόγω έκθεσης σε τοξικές ουσίες	Όλη η επικράτεια της χώρας
Θεσμοθέτηση και νομική κατοχύρωση της λειτουργίας ΧΤΑΠ	Ανεπάρκεια τροφής	Όλη η επικράτεια της χώρας
Ενίσχυση και λειτουργία Κτηνιατρικού Κέντρου (ΚΚΙ) Αθήνας/ Διενέργεια νεκροψιών, ιστοπαθολογικών εξετάσεων και τοξικολογικών αναλύσεων σε δηλητηριασμένους/ νεκρούς γύπες	Παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων	Αττική
Πιλοτικός σχεδιασμός και λειτουργία μικρών, διάσπαρτων θέσεων απόθεσης τροφής, συνεργασία με κτηνοτροφικές μονάδες, μεταφορά νεκρών ζώων, ενημέρωση	Ανεπάρκεια τροφής	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη
Ανανέωση και επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για την αδειοδότηση και λειτουργία των Κέντρων Περίθαλψης	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Όλη η επικράτεια της χώρας
Πρωώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την απαγόρευση της χρήσης μόλυβδου / Επέκταση της εφαρμογής της ΚΥΑ απαγόρευσης μολύβδινων σκαγιών στους υγροτόπους σε όλη την επικράτεια	Θνησιμότητα λόγω έκθεσης σε τοξικές ουσίες	Όλη η επικράτεια της χώρας
Πρωώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων για την μείωση χρήσης επικίνδυνων NSAIDs για την άγρια ζωή από την αγορά κτηνιατρικών σκευασμάτων		
Ενσωμάτωση προβλέψεων του ΣΔ διατήρησης των γυπών στα σχέδια Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και παρακολούθηση της	Έλλειψη ενσωμάτωσης της διατήρησης των γυπών στην εθνική περιβαλλοντική πολιτική	Α. Μακεδονία-Θράκη, Δ. Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δ. Ελλάδα, Κρήτη, Ν. Αιγαίο

Έρευνα και Παρακολούθηση	Τεκμηρίωση των επιπτώσεων των αδέσποτων και ημιάγριων canidae στην άγρια ζωή και το ζωικό κεφάλαιο και εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών για τον έλεγχο των πληθυσμών τους και τον περιορισμό των αιτιών αύξησης του αριθμού τους. Υλοποίηση σε επιλεγμένες περιοχές	Παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Ήπειρος, Θεσσαλία
	Δημιουργία χαρτών επικινδυνότητας για περιοχές με υψηλή σύγκρουση γεωργικής/ κτηνοτροφικής παραγωγής και κυνηγετικής δραστηριότητας (θήρευσης λαγωνικών) με σαρκοφάγα θηλαστικά.	Παράνομη χρήση δηλητηριασμένων δολωμάτων	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Μελέτη και παρακολούθηση χρήσης/αδειοδότησης μη-στεροειδών αντιφλεγμονώδων (NSAIDS) κτηνιατρικώνσκευασμάτων επικίνδυνων για τους γύπες / Σχετική ενημέρωση χρηστών	Χρήση επιβλαβών κτηνιατρικώνσκευασμάτων (NSAIDs)	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη
	Δημιουργία πρωτοκόλλων και σύνταξη οδηγιών σχετικά με τη συστηματική παρακολούθηση σε υφιστάμενα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος πλησίον θέσεων αναπαραγωγής και κούρνιας γυπών	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη
	Χαρτογράφηση και αποτίμηση των επιπτώσεων της ηλεκτροπληξίας και της πρόσκρουσης, σε υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Σύνταξη (και επικαιροποίηση υπαρχόντων) χαρτών ευαισθησίας για περιοχές υψηλής προτεραιότητας / οριοθέτηση ζωνών επικινδυνότητας αναφορικά με υποδομές παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας/ Μελέτη εκτίμησης κινδύνου / Πρόταση θέσπισης ζωνών αποκλεισμού	Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Ανάπτυξη προγραμμάτων τηλεμετρίας και δακτυλίωσης ατόμων για τον εντοπισμό των πεδίων διατροφής και διασποράς των νεαρών ατόμων και συνδυασμός των δεδομένων με την χαρτογράφηση των κρίσιμων περιοχών προτεραιότητας διατήρησης γυπών	Μικρό πληθυσμιακό μέγεθος-Χαμηλή γενετική ποικιλότητα	Α. Μακεδονία-Θράκη, Κ. Μακεδονία, Δ. Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Ν. Αιγαίο, Κρήτη
	Δημιουργία και ενημέρωση της Εθνικής Βάσης Δεδομένων για τους Γύπες (ΕΒΔΓ)	Κενά στη γνώση για την κατανομή, την κατάσταση, την παραγωγικότητα και την	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Εκπόνηση τυποποιημένου πρωτόκολλου εργασίας πεδίου για την παρακολούθηση των πληθυσμών των γυπών		

	Υλοποίηση προγράμματος εθνικής απογραφής Γυτών - Χαρτογράφηση των αποικιών / Εκτίμηση της αναπαραγωγικής επιτυχίας των γυτών	Θνησιμότητα των γυτών στην Ελλάδα	
	Μελέτη αποτίμησης των σωρευτικών επιπτώσεων των εν λειτουργία και σχεδιαζόμενων ΑΣΠΗΕ (υποβάθμιση ενδιαιτήματος/ εκτόπισης/ πρόσκρουσης σε Α/Γ) στους πληθυσμούς των γυτών	Έλλειψη αποτίμησης των σωρευτικών επιπτώσεων της ηλεκτροπληξίας και των προσκρούσεων σε υποδομές ενέργειας στους πληθυσμούς των γυτών	Α. Μακεδονία-Θράκη, Κρήτη, Δ. Ελλάδα, Θεσσαλία
	Μελέτη σκοπιμότητας (feasibility study) για ενίσχυση των φυσικών πληθυσμών των γυτών στην Ελλάδα/ Εκπόνηση σχεδίου απελευθέρωσης (release strategy) σε εθνική ή περιφερειακή κλίμακα	Έλλειψη σχεδίου αποκατάστασης των πληθυσμών των γυτών για επανεισαγωγή ή εμπλουτισμό	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Ανάπτυξη μοντέλων καταλληλότητας ενδιαιτήματος και της δυνητικής εξάπλωσης των γυτών (habitat suitability)		
	Ανάπτυξη μοντέλων Ανάλυσης Βιωσιμότητας Πληθυσμών (PVA) και εκπόνηση σχεδίων εμπλουτισμού των περιφερειακών μεταπληθυσμών των γυτών		
	Χαρτογράφηση επικίνδυνων υδατοδεξαμενών σε νησιωτικές και ηπειρωτικές περιοχές/Εκπόνηση οδηγιών για ασφαλείς κατασκευές για την άγρια ζωή σε τεχνητές υδατοσυλλογές	Άλλες αιτίες	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Νότιο Αιγαίο
	Παρακολούθηση της χρήσης των ΧΤΑΠ και μελέτη της συμπεριφοράς των πτωματοφάγων για ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία τους, των αλληλεπιδράσεων με κατοικίδια και του κινδύνου μετάδοσης νόσων μέσω της λειτουργίας των ΧΤΑΠ	Ανεπάρκεια τροφής	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Ανίχνευση της μολυβδίασης σε εργαστηριακές αναλύσεις / Δειγματοληπτικές εξετάσεις μόλυβδου σε πτωματοφάγα αρπακτικά σε κέντρα περίθαλψης και ποσοτικοποίηση της επίπτωσης της μολυβδίασης στους πληθυσμούς των γυτών	Έλλειψη γνώσης για το επίπεδο έκθεσης των γυτών σε τοξικές ουσίες και του βαθμού βιοσυσσώρευσής τους	Όλη η επικράτεια της χώρας
	Έρευνα για θνησιμότητα από λοιμώδη νοσήματα / Δημιουργία και εφαρμογή βιοϊατρικού πρωτοκόλλου συλλογής και διατήρησης νεκρών πτωματοφάγων αρπακτικών		
	Πρωώθηση των παραδοσιακών πρακτικών απόθεσης νεκρών ζώων ευνοϊκών για τους γύπες και θεσμοθέτηση τους εντός ΖΕΠ σε τοπικό επίπεδο	Ανεπάρκεια τροφής	Α. Μακεδονία-Θράκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δ.

			Μακεδονία, Δ. Ελλάδα, Ν. Αιγαίο, Κρήτη
Επικοινωνία και Εκπαίδευση	Διεξαγωγή σεμιναρίων για τους υπαλλήλους Υπηρεσιών αναφορικά με θέματα διαχείρισης πληθυσμών Γυπών	1.Χαμηλή προτεραιότητα στην υλοποίηση δράσεων διατήρησης των γυπών από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες, 2. Ηλεκτροπληξία και Πρόσκρουση σε ανθρωπογενείς κατασκευές και υποδομές, 3.Έλλειψη ενημέρωσης/ κατάρτισης των δημόσιων αρμόδιων υπηρεσιών σε δράσεις διατήρησης των γυπών στην Ελλάδα	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Νότιο Αιγαίο
	Δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σχετικά με την οικολογική και πολιτισμική αξία των γυπών και τις απειλές για τους πληθυσμούς τους	Έλλειψη ενημέρωσης κοινωνικών εταίρων/ χρηστών γης για την κατάσταση διατήρησης και τις απειλές των γυπών	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Νότιο Αιγαίο
	Ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση χρηστών γης, κοινωνικών εταίρων και ευρύτερου κοινού σε κρίσιμες περιοχές για τους Γύπες σχετικά με ζητήματα διαχείρισης των πληθυσμών τους / Παροχή πληροφοριακού υλικού για την διατήρηση και την οικολογική αξία των γυπών	Χαμηλή διάχυση της πληροφορίας σχετικά με τη διατήρηση των γυπών στην Ελλάδα	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Θεσσαλία, Νότιο Αιγαίο
	Παραγωγή υλικού για να προστεθεί ειδική θεματολογία για την οικολογική αξία και την ανάγκη διατήρησης των γυπών στα Κέντρα Ενημέρωσης.		